

Povinnosti vlastníků pozemků podle vodního zákona

Konference „Vodní toky“

**Hradec Králové
24. - 25. listopadu 2015**

*Jaroslava Nietzscheová, prom. práv.
Povodí Vltavy, státní podnik*

nietscheova@pvl.cz

Pozemek - § 506 NOZ

Část zemského povrchu

- včetně prostoru pod ním i nad ním**
- včetně staveb na něm stojících**
- včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo ve zdech**

Vlastnictví - § 1012 NOZ

Vlastník může

- v mezích právního řádu**

libovolně nakládat se svým majetkem

jiné osoby z toho vyloučit

Nesmí závažně rušit práva jiných osob

„Meze právního řádu“, zejména z oblasti veřejného práva jsou pro vlastníky pozemků velmi těsné

- **vodní zákon**
- **stavební zákon**
- **zákon o ochraně přírody a krajiny**
- **horní zákon**
- **lesní zákon**
- **atd.**

Jen vodní zákon omezuje vlastníky pozemků

- ✓ **v záplavových územích**
- ✓ **v korytech vodních toků a na pobřežních pozemcích**
- ✓ **v OPVZ, ochranných pásmech vodních děl**
- ✓ **v CHOPAV**
- ✓ **v územích určených k řízeným rozlivům povodní**
- ✓ **pod vodními díly**

Většina omezení jsou zákonná věcná břemena bez náhrady – např. v záplavových územích

Při některých omezeních mají vlastníci pozemků nárok na náhradu vzniklé škody – např. užití pozemku při výkonu správy vodních toků

**Při některých omezeních práv vlastníků
pozemků stanoví zákon výslovně nárok
na náhradu např. v OPVZ - § 30 odst. 11 VZ
zejména u pozemků pod vodními díly - § 59a VZ**

Náhrady podle § 30 v OPVZ

**vlastníci pozemků v OPVZ za prokázané
omezení užívání**

**uživatelé (nájemci) pozemků jen na základě
plné moci od vlastníků nebo podle nájemní
smlouvy**

metodické pokyny MZe

Náhrady podle § 59a

**vlastníci pozemků za strpění vodního díla
na svých pozemcích z jeho užívání**

jde-li o vodní díla existující před rokem 2002

**povinnost platit náhradu má vlastník vodního
díla**

zákon předpokládá dohodu o náhradě

jinak soud – po 1. 1. 2016

Omezení podle § 59a je zákonné věcné břemeno

**charakter „náhrady“ je nejasný
má být jednorázová?**

opakovaná?

pro každého nového vlastníka pozemku?

Připravovaná novela VZ - § 59a

- **jednorázová náhrada placená vlastníkem vodního díla vlastníkovu pozemku**
- **zápis do katastru nemovitostí**

Problém vlastníka vodního díla

- většina vodních děl jako jsou

- ✓ **vodní nádrže**
- ✓ **sypané hráze včetně protipovodňových opatření**
- ✓ **úpravy koryt vodních toků**
- ✓ **hlavní meliorační zařízení**
- ✓ **vrty, studny**
- ✓ **náhony, odpady**

je patrně součástí pozemků

Vlastník pozemku je tedy i vlastníkem takového vodního díla.

Náhrada podle § 59a VZ proto nepřipadá v úvahu

Otázka náhrady za „užívání“ vodního díla

Je nutno vyčkat, jak rozhodnou soudy v prvních soudních sporech o náhradu podle § 59a VZ

Je nezbytné vyřešit existenci a řádný provoz vodních děl ve vlastnictví vlastníků pozemků, které jim však neslouží, nebyli nikdy jejich stavebníky a každý z vlastníků pozemků vlastní jen část vodního díla, která nemůže samostatně fungovat k stanovenému účelu

POVODÍ VLTAVY

Připravovaná novela VZ - § 55 a 59a

Oddělení vodních děl od pozemku - § 498 NOZ

Vlastnictví vlastníků pozemků k vodním dílům – jejich částem – zůstane zachováno

Uživatelský titul ze zákona pro dosavadní „provozovatele“ těchto vodních děl

**Zákonný uživatel by byl povinen vodní dílo
řádně, na vlastní náklady, provozovat do doby
– než by se s vlastníkem pozemku dohodl na
koupi jeho pozemku i vodního díla
– než by se vlastník rozhodl takové vodní dílo
provozovat sám**

**Na závěr si dovoluji prohlásit s Cató starším,
římským senátorem, že „Kartágo musí být
zničeno“**

tedy přesněji

**problém vodních děl na cizích pozemcích musí
být legislativně vyřešen.**

**Děkuji
za pozornost**